

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 45 0 Ps 032430 17 Spp
Sarajevo, 22.05.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Goraždu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 25.04.2017. godine, na osnovu odredbe člana 61. d) Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 22.05.2017. godine donio je sljedeću:

ODLUKU

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Goraždu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 45 0 Ps 032430 16 Ps koja glase:

1. Da li se pravnom licu “Enol” d.o.o. Goražde, koje u sudskom registru ima upisanog direktora F.M., ali koji je podnio ostavku, radi zaštite prava i interese tuženog u tom postupku, može postaviti privremeni zastupnik ili se dostavljanje pismena (poziva na ročišta, presude i ostalo), a time i zastupanje smatra urednim objavljivanjem pismena preko oglasne ploče suda u smislu čl. 349. ZPP.
2. Da li ovom tuženom i u drugim parnicama treba postaviti privremenog zastupnika, u slučaju kada je donesena presuda zbog propuštanja na osnovu uredne dostave tužbe (kao što je to slučaj u nekim predmetima Mals-koje vodi ta sudija), a nakon toga se pojave navedene smetnje, pa se presuda ne može uručiti tuženom na adresu, jer nema nikoga da preuzme poštu (direktor podnio ostavku, a radnika nema-poslovne prostorije zatvorene).
3. Da li je taj sud u konkretnoj parnici povrijedio odredbu čl. 182. stav 3. ZPP, kada je zakazao pripremno ročište u situaciji kada u zakonskom roku nije podnesen odgovor na tužbu, a sud na osnovu dokaza koji su dostavljeni uz tužbu, smatrao da nije bilo uslova za donošenje presude zbog propuštanja, iako je njeno donošenje predloženo u tužbi i da li je nakon njegovog održavanja moguće u smislu čl. 64. ZPP, opozvati rješenje o zakazivanju pripremnog ročišta i odlučiti na osnovu dokaza koji su dostavljeni uz tužbu, s obzirom da je odgovor na tužbu neblagovremen, a tužba je uručena tuženom na adresu tuženog.

Obrazloženje

Dopisom od 25.04.2017. godine Općinski sud u Goraždu dostavio je ovom sudu Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61. a) Zakona o parničnom postupku.

U konkretnoj pravnoj stvari tužitelj Udruženje Organizacija šehida i poginulih boraca BPK-a Goražde, zastupan po advokatu Hadžić Mirzi, podnio je tužbu protiv tuženog "Enol" d.o.o. Goražde, radi utvrđenja ništavosti ugovora. Tuženi je zaprimio tužbu dana 18.04.2016. godine, ali odgovor na tužbu nije dostavio u zakonskom roku od 30 dana, nego 17.08.2016. godine. Odgovor na tužbu podnesen je od strane advokata tuženog Muminović Esada, u vrijeme kada sud još uvijek nije bio donio nikakvu odluku. Potom je sud zakazao pripremno ročište smatrajući da na osnovu dokaza priloženih uz tužbu nije bilo uslova za donošenje presude zbog propuštanja. Na pripremnom ročištu punomoćnik tuženog je istakao činjenicu da mu je punomoć za zastupanje potpisao direktor tuženog F.M. dana 14.08.2016. godine, iako je 05.02.2016. godine podnio ostavku na poziciju direktora tuženog o čemu je obavješten tužitelj. O svemu tome punomoćnik je predao dokaze za sud i suprotnu stranku i predložio da sud prije otvaranja pripremnog ročišta po službenoj dužnosti utvrdi ovlaštenje zakonskog zastupnika F.M. za zastupanje tuženog i potpisivanje punomoći. Potom je prvostepeni sud od PIO-a BPK-a Goražde dobio Uvjerenje o podacima registrovanim u matičnoj evidenciji od 21.02.2017. godine iz koga se vidi da je F.M. objavljen sa osiguranja "Enol" d.o.o. Goražde dana 29.02.2016. godine, a od dana 01.03.2016. godine prijavljen kao osiguranik JU "Centra za kulturu" Goražde. Na sljedećem ročištu održanom 24.03.2017. godine punomoćnik tuženog je otkazao punomoć tuženom, nakon čega je punomoćnik tužitelja predložio da sud tuženom u ovoj parnici postavi privremenog zastupnika, a istovremeno da pribavi mišljenje od Vrhovnog suda F BiH odnosno da podnese zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu naprijed navedenih činjenica.

U obrazloženju zahtjeva Općinski sud u Goraždu navodi da u ovom predmetu tuženom pravnom licu treba postaviti privremenog zastupnika i da za to u važećem procesnom zakonu nema smetnje. Po ocjeni tog suda, pri čemu naročito imajući u vidu da je lice koje je upisano kao direktor tuženog u sudski registar podnijelo ostavku, a na adresi tuženog nema niko od zaposlenika da preuzme poštu, u ovom postupku tuženom, kao pravnom licu nedostaje postulaciona sposobnost koja podrazumijeva sposobnost da određeno fizičko lice tjelesnim i verbalnim manifestacijama zastupa interese tuženog.

Odredbom člana 61. a) stav 1. ZPP propisano je da će prvostepeni sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja, ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima.

U ovom slučaju Općinski sud u Goraždu traži pomoć u rješavanju procesnih situacija uslovljenih podnošenjem ostavke od strane direktora tuženog (faktičkim nepostojanjem zakonskog zastupnika tuženog), koje se odnose na način dostavljanja pismena tuženom (nema lica koje bi primala pismena), postojanju uslova za postavljanje privremenog zastupnika tuženom kao pravnom licu, ali i direktnog upita suda u smislu postojanja propusta zbog nedonošenja presude zbog propuštanja.

Imajući u vidu način na koji su definisana sporna pravna pitanja, ovaj sud ocjenjuje da Općinski sud u Goraždu na ovaj način traži rješavanje konkretne parnica tj. više njih zbog čega se ne radi o spornom pravnom pitanju u smislu naprijed citirane odredbe člana 61. a.) Zakona o parničnom postupku.

Ovo iz razloga što institut spornog pravnog pitanja treba da da odgovor o pravnom značenju procesne ili materijalno pravne norme i njegova je svrha da se Vrhovni sud Federacije BiH izjasni o primjeni propisa u slučaju njihove nepreciznosti, kontradiktornosti ili različite primjene u praksi, odnosno o pitanjima koja su od značaja za jedinstvenu primjenu zakona i ujednačavanje sudske prakse.

U ovoj pravnoj stvari to nije bio slučaj, jer su procesno pravne norme, čije tumačenje traži podnosilac zahtjeva (odredbe članova 64., 182., 293. i člana 349. ZPP) jasne, precizne i primjenjive, pa kako uloga ovog suda u primjeni zakonske odredbe člana 61.a) ZPP nije davanje mišljenja o određenim procesnim radnjama suda provedenim u prvostepenom postupku, a ni preispitivanje pravilnosti i zakonitosti odluka nižestepenih sudova, to se postavljena pitanja ne smatraju spornim pravnim pitanjima u smislu odredbe člana 61. a.) Zakona o parničnom postupku.

Sem toga, podnosilac zahtjeva nije naveo da li je sudska praksa prvostepenih sudova o tim pitanjima različita, pa je iz svih naprijed navedenih razloga, primjenom odredbe člana 61. d) stav 2. ZPP ovaj sud odlučio kao u izreci.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda Federacije BiH
Zdravka Grebo Jevtić